

Ortodontik Anomalilerde Etyoloji

Yrd. Doç. Dr. Nurhat ÖZKALAYCI

Etyoloji

- Problemlerin oluřum nedeni demektir.
- Problemlerin veya normalden sapmaların nedenlerinin ve oluşum koşullarının bilinmesi problemin çözümlünde önem arz etmektedir.

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Ortodontik Anomali

- Ortodontik Anomalileri tanımlamadan önce ortodontik bölgeyi tanımlamak gereklidir.
- Bu tanımlama için şöyle bir sistematik izlenebilir;
- İlk planda alt ve üst çenede var olan süt ve daimi dişler, dişlerin üzerinde konumlandığı alveolar kemik, alveolar kemiğin yer aldığı çene kemikleri ve çene kemiklerinin ilişki içinde oldukları kafa kemikleri ortodontik bölgeyi oluşturur. Tüm bu yapıları örten ; yumuşak dokular da ortodontik bölgenin içinde yer almaktadır.

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Ortodontik Anomali

- Ortodontik bölge içerisindeki yapılarda görülen normalden sapmalara ortodontik anomali denir.
- Bu sapmalar; dişlerde, dişlerin birbiriyle olan ilişkilerinde, dişlerin yer aldıkları kemikle olan ilişkilerinde, çene kemiklerinde, çene kemiklerinin birbiriyle olan ilişkilerinde, çene kemiklerinin kafa kaidesiyle olan ilişkilerinde görülebilir.

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Ortodontik Anomali

- Ortodontik anomaliler bireylerin sadece ağız içi görüntüsünü etkilemekle kalmayıp bireylerin ağız dışı görüntülerini de etkilerler.
- Ortodontik bölgede yer alan yapılar büyüme gelişim döneminde ve erişkin dönemde birbirleriyle ilişki halindedirler.
- Bu yapılardaki anomalilere ait çeşitli sınıflandırmalar mevcuttur.

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Ortodontik Anomalilerin oluşumunda etkin olan etyolojik Faktörler

- Genetik
- Prenatal dönemdeki büyüme gelişim anomalileri
- Travma
- Fiziksel etkenler
- Kötü beslenme
- Hastalıklar

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Dişlere ait Anomaliler

- Şekil Anomalileri
- Hacim Anomalileri
- Konum Anomalileri
- Sayı Anomalileri

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Şekil Anomalileri

- Şekil anomalileri dişlerin kronlarını ve/veya köklerini etkileyebilirler.
 - Pirinç lateraller
 - Tüberkül sayısında veya konumundaki sapmalar
 - Dilasere kökler
 - İnce uzun pipet şeklinde kökler
 - Geminasyon(Tek köklü ikiye ayrılmış kronlu dişler)
 - Fusion(Kaynaşma)
 - Birleşme
 - Dens in dente
 - Hipersementoz

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Hacim Anomalileri

- Normalden büyük dişler (Makrodonti)
 - Normalden küçük dişler (Mikrodonti)
- (Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Konum Anomalileri

- Diş dizisinin lingualinde yada palatinalinde yer alan dişler
- Diş dizisinin vestibulunda yer alan dişler
- Gömülü kalmış dişler
- Uzamış dişler
- Rotasyonlu dişler

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Sayı Anomalileri

- Diş eksikliği
 - Anadonti
 - Hipodonti
 - Oligodonti
 - Diş Fazlalığı
 - Mesiodens
 - Distomolar
 - Artı premolar dişler (Çoğunlukla gömülü ve germ şeklinde kalırlar)
- (Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Kemiklere ait Anomaliler

- Hacim Anomalileri
- Konum Anomalileri
- Şekil Anomalileri

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Hacim Anomalileri

- Makrognati
- Mikrognati

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Konum Anomalileri

- Prognati (İskeletsel Anomaliler)
- Retrognati (İskeletsel Anomaliler)
- İskeletsel Açık Kapanış
- İskeletsel Derin Kapanış

(Ülgen ; 1999, Proffitve ark.; 2007)

Şekil Anomalileri

- Çene kemiği uyumsuzlukları(İskeletsel Anomaliler)
- Asimetri
- Çenelerin şekillerindeki normalden sapmalar(Dudak damak yarıkları, travma v.b.)

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

İskeletsel Anomaliler

Yrd. Doç. Dr. Nurhat ÖZKALAYCI

İskeletsel Anomali

- Alt ve üst çene kemiklerinin birbirleriyle ve kafa kaidesi ile ilişkilerinin bozulması sonucu iskeletsel kökenli ortodontik anomaliler meydana gelirler.
 - 1) Ön arka yöndeki Anomaliler
 - 2) Dik yöndeki Anomaliler
 - 3) Sağ sol yöndeki iskeletsel Anomaliler
- (Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Ön arka yöndeki Anomaliler

- Sella-Nasion-A noktası (SNA açısı)
- Sella-Nasion-B noktası (SNB açısı)
- A noktası-Nasion-B noktası (ANB açısı)

Yukarıda verilen *Steiner Analizi*'ne ait parametreler çenelerin ön arka yönde birbirleriyle ve kafa kaidesi ile ilişkilerinin değerlendirilmesinde kullanılır.

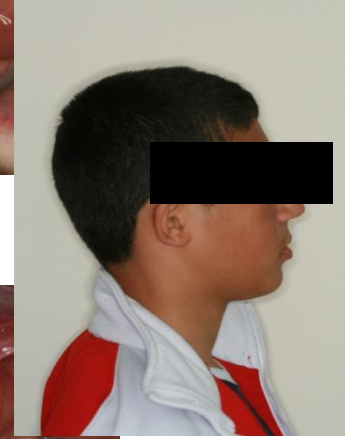
(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

İskeletsel Sınıf I anomaliler

- Çene kemiklerinin birbiriyle ve kafa kaidesi ile ilişkilerinin normal olduğu anomalilerdir. Bir başka ifadeyle SNA, SNB, ANB açıları normal sınırlar içerisindedir.
- Ancak dişsel anomaliler mevcuttur.

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

İskeletsel Sınıf I Anomaliler

Fotoğraflar ZKÜ Dişhek. Fak. Ortodonti kliniğinde Dr. Nurhat Özkalaycı tarafından tedavi edilen hastalara aittir.

İskeletsel Sınıf II Bölüm 1 Anomaliler

- SNA açısı= Normal veya artmış
- SNB açısı= Normal veya azalmış
- ANB açısı her zaman artmıştır.
- Artmış overjet

*Steiner analizi'*ne ait yukarıdaki parametrelerdeki değişik sapma kombinasyonları İskeletsel sınıf II Bölüm 1 anomaliler de görülür.

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

İskeletsel Sınıf II Bölüm 1 Anomaliler

Fotoğraflar ZKÜ Dişhek. Fak. Ortodonti kliniğinde Dr. Nurhat Özkalaycı tarafından tedavi edilen hastalara aittir.

İskeletsel Sınıf III Anomaliler

- SNA açısı= Normal veya azalmış
- SNB açısı= Normal veya artmış
- ANB açısı her zaman azalmıştır.
- Negatif overjet

*Steiner analizi'*ne ait yukarıdaki parametrelerdeki değişik sapma kombinasyonları İskeletsel sınıf III anomaliler de görülür.

(Ülgen ; 1999, Proffit ve ark.; 2007)

Teşekkürler

Kaynaklar

- 1) Ülgen, M. (1999) Anomaliler, Sefalometri, Etioloji, Büyüme ve Gelişim, Tanı.
- 2) Proffit, W.R., Fields, H. W., Sarver D. M. (2007) Contemporary Orthodontics.